

081225 Julotta Björn Helgesson

Det är tyst och stilla. Troligen kallt och väldigt mörkt. Enstaka ljus glimmar till när någon öppnar en dörr i fjärran byar. Säkert är det också stjärnklart. Värmen strålar upp från den falnande elden. En hund skäller i fjärran. Fåren ligger tyst samlade en bit från elden. Några herdor sörlar på varsin mugg kaffe. Nog var det så här den där magiska natten när herdarna fick besök av en ängel och Maria födde sin son. Åtminstone i en nordbos fantasi. Med lite god vilja kan man även tänka sig snö, lovikkavantar och norrsken. Så blir allt ljusst och en ängel träder fram.

När jag läser julens evangelium i år handlar det om konsten att förundras. Det var förundran herdarna kände i mötet med ängeln och som fick dem att lämna sin hjord. Det var förundran som fyllde Maria och Josef och alla andra som samlades runt det lilla barnet i krubban. Just den upplevelsen delar vi föräldrar som varit med när det egna barnet föds. Vi känner alla igen känslan från några utvalda tillfällen i livet. Alla har förundrats och vi längtar alla efter att få uppleva den känslan igen.

Julkalendern i år handlade om att tomten blivit kidnappad. Julen håller på att koma av sig. Det löste sig, det vet alla vi som bokat en tomte, men för några dagar sedan var det högst ovisst hur det skulle bli. Det är lite läskigt, sa en flicka jag pratade med: tänk om det inte blir någon jul.

Tomten kom till rätta. Men hur är det med förmågan att förundras? Jag tror att det är den som är kidnappad. Vi längtar efter att bli förundrade, att bli djupt berörda, men känslan uteblir. Aldrig tidigare i historien har vi haft tillgång till så mycket kunskap och så många perspektiv. På YouTube i våra datorer kan allt som är värt att ses beskådas. Ingenting är för märkligt, fruktansvärt eller underbart för att kunna undgå en dokumentation. Priset vi får betala är risken att bli de eviga åskådarna. Allt har vi sett, allt har vi tänkt, allt har vi upplevt, men oftast i andra hand som åskådare. Jag får lust att ropa till livet: Överraska mig om du kan.

Att vara åskådare är att betrakta, men att inte vara delaktig och därför inte heller beröras. Och det är först när jag blir berörd som jag börjar blanda mig i livet runt omkring mig.

Skiljelinjen i Sverige går inte där debatten påstår att den går. Mellan tro och vetande. Mellan kristendom och Islam. Mellan Alliansen och oppositionen. För eller emot dödshjälp. Mellringeskolan eller Vivallaskolan. Vargar eller svampplockare. Välfärd eller frihet. De här och många fler dragkamperna finns förstås, men är inte avgörande.

Den avgörande skiljelinjen är istället hur vi ska leva med spänningarna. Där finns skiljelinjen. Mellan tolerans och intolerans. Mångfald och likriktning, förundran eller betraktande. Var vi hamnat på skalan visar sig i hur vi behandlar och talar om varandra. Vilka vi ber för och hur vi använder vår tid.

Vi är alla barn av vår tid. Också vi kristna. Tidsandan stavas ofta som en betraktande gäspning. Jag känner det i mitt eget liv. Men det vi vill odla, men ofta tappar bort, är tolerans, mångfald och engagemang. Jag tror sådant kommer från Gud. När man möter ett litet barn förundras vi. Värnlösheten gör oss toleranta och vi bejakar självklart mångfalden. Det är som om förundran gör att de linnedukar som dolde Jesus och alltid döljer Gud blir genomskinliga.

Vi har alla erfarenheten av att förundras. Vi längtar alla efter att få uppleva det igen. Också i natt har Jesus fötts. Han väntar på att vi ska förundras. Och vi får be att det ska ske. Han väntar på att förundran ska väcka lovsång till Gud och hjärtan som förvandlas från sten till kött och blod. I varje människa väntar han på att bli igenkänd. I dig, i mig i främlingen. När det sker blommar toleransen, glädjen över olikheterna och tron på Gud.

Det är tyst och stilla. Troligen kallt och väldigt mörkt. Enstaka ljus glimmar till när någon öppnar en dörr i fjärran byar. Säkert är det också stjärnklart. Värmen strålar upp från den falnande elden. En hund skäller i fjärran. Det är julnattsmorgon och allt är möjligt. Gud som skapat världen andas vår luft. Förundras, mitt hjärta.